

Федорчук Д. О.,
здобувач першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
факультету історії та археології
Національний університет «Острозька академія»
м. Острог

ЗЛОЧИНИ ЗС РФ У ХОДІ ПОВНОМАСШТАБНОЇ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ

Актуальність теми. На сьогоднішній день питання воєнних злочинів, які ЗС РФ скоюють під час російсько-української війни, є надзвичайно актуальним. Вказана тема чітко зображає екзистенційну проблему, з якою наразі зіштовхується українська нація. Чітка документація кричущих порушень міжнародних прав людини переконливо демонструє глибинну сутність російської агресії у всіх її проявах. Науковий аналіз, популяризація та розвиток цієї теми є важливим і актуальним через те, що ці події є нашою безпосередньою реальністю, в якій український народ знаходиться щоденно. Не лише окремі люди, чи історичні особи є свідками повномасштабної війни, такими можна назвати всіх українців. Політика РФ та поведінка їхніх збройних сил торкнулася значної частини населення країни в окупації та в зоні бойових дій.

Причини та передумови воєнних злочинів. Головними причинами розповсюдженого явища воєнних злочинів безумовно є якісна російська пропаганда, яка обґрунтувала необхідність знищення України не лише для ЗС РФ, а й для всього населення країни, вписуючи ідею геноциду в державну ідеологію. Пропаганда в першу чергу здійснює вплив на сприйняття подій, допомагаючи людям визначитися з вибором сторони конфлікту, зображає «правдиву» точку зору, застосовуючи короткі тези. Надзвичайні зусилля Росії у цьому напрямку показали максимальний результат: довіра російського населення до влади близька до можливого максимуму. Пропаганда вибраними тезами, які регулярно повторюються у текстах, викликаючи зивання читачів, спрямовують увагу громадськості на викривлені аспекти події, щоб, наприклад, легітимізувати дії російської влади або військових формувань, таким чином, вписуючи «спеціально воєнну операцію» в картину світу росіян. Це приводить до того, що населення починає вболівати за своїх визволителів, а факти воєнних злочинів вони ігнорують по аналогічній схемі, або ж

навпаки, вважають, що це правильні дії, та всіляко підтримують їх. Таким чином російська машина пропаганди вдало здійснює виправдання злочинів у масовому сприйнятті [1].

Форми та методи воєнних злочинів. По всій Україні зафіксовано приблизно 100 тисяч воєнних злочинів. Підрив дамби Каховської ГЕС 6 червня 2023 [2], шантаж щодо підриву ЗАЕС протягом 2022-2023 року [3], знищення та катування мирного населення у Маріуполі, Бучі [4], та інших містах, тобто згвалтування, тортури, навіть їхнє знищення заради розваги, вивезення українських дітей та їхнє зросійщення з метою асиміляції, свідоме знищення української культури, мови, української етнічної ідентичності, катування військовополонених та цивільних полонених та утримання їх у неможливих для проживання умовах, завдання їм жорстоких, людиноненависницьких тортур, та масові страти, триваючі протягом всієї війни обстріли критичної інфраструктури з метою знеструмлення країни та інші спроби вчинення техногенних катастроф, які продовжуються по сьогодні, використання забороненої міжнародними конвенціями зброї, порушення евакуаційних гуманітарних коридорів, бомбардування цивільних об'єктів тобто приміщення шкіл, лікарень, вбивства представників українських рятувальних служб, та інші чисельні злочини причинили Україні колосальні втрати і збитки.

Реакція світової спільноти на воєнні злочини ЗС РФ. Воєнні злочини скоєні ЗС РФ, масовість та регулярність яких стала шокуючою для західної публіки, викликала широкий резонанс серед міжнародної спільноти. Власне, ці події стали об'єктом бурхливих обговорень, уваги та осуду серед «демократичного суспільства». Міжнародні політики та діячі у своїх заявах неодноразово виражають обурення і занепокоєння ситуацією, вкотре підкреслюючи на рівні міжнародних відносин неприпустимість порушень прав людини у цій війні. Прояви цієї проукраїнської діяльності зустрічаються у різних формах, починаючи з дописів у соціальних мережах, закінчуючи офіційними політичними заявами, резолюціями, санкціями, які спрямовуються на відновлення справедливості та покарання агресора. Міжнародні політики та діячі в основному вимагають справедливості та рівноправній об'єктивності. Така увага та підтримка міжнародних політиків та діячів є важливою для України, оскільки вона підкреслює підтримку міжнародного співтовариства у вирішенні конфлікту та підвищує вагу України на політичній арені, чинить тиск на окупаційний режим Росії.

Література:

1. Погорілов С. ЗМІ проаналізували, як пропаганда привчила росіян до війни і ненависті до України. Українська правда. URL: <https://www.pravda.com.ua/news/2023/12/22/7434197/>

2. Підрив Каховської ГЕС: кому він вигідний і чи зупинить наступ ЗСУ - BBC News Україна. BBC News Україна. URL: <https://www.bbc.com/ukrainian/articles/cw4vw5qn4kzo>

3. Росія осушує Каховське море. Чим це загрожує? - BBC News Україна. BBC News Україна. URL: <https://www.bbc.com/ukrainian/news-64612058>

4. Янковський О., Бадюк О. «Це був дійсно геноцид»: в Україні документують злочини РФ в Маріуполі для окремого подання у Гаагу. Радіо Свобода. URL: <https://www.radiosvoboda.org/a/novyyny-pryazovya-mariupol-henotsyd-rosiya-haaha/32682784.html>